

HIP HOP ERA NIJE GOTOVA

AMERIČKI HIP HOPER JONATHAN "YONI" WOLF ZA ZAREŽ GOVORI O PISANJU PJESAMA, PISANJU IZVAN OKVIRA GLAZBE, BILJEŽENJU SVOG ŽIVOTA KROZ GLAZBU I OMILJENIM beatovima

IVANA BIOČINA

Kao uvod u ovogodišnje 11. izdanje festivala Žedno uho u Zagrebu je po treći puta gostovao Jonathan "Yoni" Wolf sa svojim bendom Why?, koji je iz perspektivnog izdanka poznatog kalifornijskog underground hip hop kolektiva Anticon, izrastao u jedno od vodećih imena američke indie scene. Yoni je, zajedno uz Adama Druckera aka Doseone i Davida Madsona aka Odd Nosdam, činio i jednu trećinu eksperimentalne hip hop grupe cLOUDDEAD. Jonathan "Yoni" Wolf, kao začetnik Why?, nakon alternativnog, psihodelijom okićenog hip hop prvijenca *Oaklandazulasyllum*, koji je bio više solo projekt, uz pomoć starijeg brata Josiaha Wolfa, gitariste Matta Meldona i Douga McDiarmida, s posljednjim albumom *Eskimo Snow* i neobičnim pompom kreće u osvajanje indie-rock scene.

U Zagrebu ste prvi puta nastupili prije šest godina promovirajući album prvijenac *Oaklandazulasyllum*. Na svom drugom gostovanju, u svibnju 2008. godine, koncert je umalo bio otkazan i odradili ste ga u veoma skraćenom izdanju. Što se dogodilo?

– Bio sam jako bolestan. Imao sam zaušnjake. A imao sam i slomljenu ruku. Dva dana prije toga bio sam na operaciji. Trpio sam jake bolove i bio sam na tabletama protiv bolova. Taj nastup definitivno nije bio jedan od mojih boljih nastupa.

Vaša posljednja dva albuma *Alopecia* i *Eskimo Snow* snimani su u isto vrijeme, ali su objavljeni u razmaku od dvije godine. Oni predstavljaju i svojevrsan odmak od vaših hip hop korijena. Znači li to da je hip hop era gotova?

– Svaki put kad radim album imam neku drugu ideju. A ova dva posljednja su proizašla iz istog *sessiona*, izvukli smo i posložili koje pjesme idu na ovu ploču, a koje na drugu. To nije rezultat progresije i različitih era i različitih stilova u našem radu, budući da su sve pjesme snimljene u isto vrijeme. Te dvije ploče su oblikovane iz tog snimljenog materijala. Tako da hip hop era nije gotova, nikako! Još nas puno toga očekuje u tom području.

FORMA ILI SADRŽAJ?

Najveći naglasak vaše glazbe je na tekstovima i mnogo ste puta izrazili veliku sklonost pjesnicima 20. stoljeća. Jeste li ikada razmišljali o tome da stihove lišite glazbe i ukoričite ih u zbirku pjesama? Uz to, izjavili ste kako je poezija kao kuhanje kokaina u crack. Što ste pod time mislili?

– Iskreno, poezija na papiru mi nije toliko zanimljiva. Volim slušati pjesnike kako čitaju svoje pjesme. Za mene bi poezija trebala biti izgovorena, da je se sluša, umjesto da je se čita s papira. Za mene je poezija više auditivno nego vizualno iskustvo. To je jezik, a jezik bi trebao biti u obliku govora, razgovora. Iako, shvaćam da netko više voli čitati poeziju. Ja je više volim slušati. No ne bih imao ništa protiv

pisanja izvan okvira glazbe, volio bih to raditi. Možda napravim audio knjigu, audio zbirku. Što se tiče moje izjave oko poezije, kokaina i cracka, to je istina. Ne sjećam se da sam to rekao, ali mi se jako sviđa. Poezija je kompaktan, gust, bogat, koncizan jezik. Jezik u najkompaktnijoj formi. To je dobra analogija, dobro sam to rekao.

Ostanimo kod vaših stihova. Svojim pjesmama otkrivete i priznate mnogo intimnih detalja iz svog života, i to obično kroz veoma mračne, dramatične i gnjevne stihove. Kako to utječe na vas i ljude oko vas, budući da pišete o njima?

– Proživio sam neke dramatične situacije zbog stvari koje sam izrekao. Ne prečesto, ali znalo se dogoditi. Obično pišem o ljudima koji su mi bliski, dovoljno bliski da znaju što je istina, a što fikcija. Dovoljno bliski da znaju što doista mislim i kako se osjećam, pa sve to prihvaćaju. Ili pak pišem o ljudima koje ne znam dovoljno dobro pa oni nikad ni ne pomisle da sam o njima pisao. Ili ni ne slušaju moje pjesme. Dosad sam dobro prolazio. Ponekad ljudi traže da pišem o njima, ali to ne funkcionira na taj način.

Dok pišete pjesme, što vam je važnije, forma ili sadržaj? Što biste prije žrtvovali u korist krajnjeg oblika pjesme, formu ili sadržaj? Izjavili ste da radite bilješke o svom životu. Biste li žrtvovali autentičnost priče u korist forme i sadržaja, i gdje je za vas granica između bilježenja vašeg života i uobličavanja priče u glazbu, pjesmu?

– Ponekad sadržaj i forma idu ruku pod ruku, možete imati rimu koja će pomoći sadržaju, ili ti pomoći izvući sadržaj iz sebe. U većini bih slučajeva rekao da sadržaj mora biti na prvom mjestu. A što se tiče samog sadržaja, ovo je umjetnost, to je refleksija života, ne radim dokumentarac o životu, ne pišem dnevnik. Istina i fikcija se uvijek preklapaju i mislim da je najbitnije ostati vjeran osjećaju oko ili iza neke stvari, događaja ili osobe, nego li biti vjerodostojan u pričanju priče i njezine istinitosti. Ja sam tekstopisac i pokušavam dobiti ideje i osjećaje iz stvari oko mene. Na početku, kad sam bio puno mlađi, nikada nisam pisao pazeći na formu, pisao sam bez rima, i kasnije bih to podesio glazbi. Ponekad bi to ispalo nezgrapno. Ali tada sam mislio da korištenje rime i drugih elemenata vodi prema podređivanju sadržaja i pokušavanju uklapanja sadržaja u formu. Sadržaj se razrjeđuje, oslabljuje. Danas, kad je već puno iskustva iza mene, uspijevam to dvoje udružiti, usuglasiti, i mogu koristiti rime i sadržaj zajedno da bih napravio ono što želim. Sve je lakše što više pišeš i što si stariji. Sad obožavam pisati unutar forme.

Snimate li trenutno ili pišete?

– Pišem. Pišem više nego snimam. Snimat ćemo u bliskoj budućnosti, nadam se.

UMJETNIČKI RAD UNUTAR GLAZBE

Popratni umjetnički rad, koji dolazi uz albume, veoma vam je važan. I uvijek ste vi autor tih radova. Jesu li oni striktno vezani uz album i pjesme na albumu ili imaju neki svoj život, priču?

– Umjetnički rad je uvijek povezan s albumom, ali isto tako ne volim da išta bude preočito. Ponekad mi treba puno vremena da shvatim što želim napraviti. Volim koristiti ideje s albuma. A ponekad to može biti samo neka slika koju imam u glavi dok slušam materijal.

Pohadali ste umjetničku akademiju, ali ste prekinuli studij. Zašto?

– U jednom su trenu snimanja počela oduzimati velik dio mog vremena, postao sam ozbiljan što se tiče glazbe i to mi je postalo veoma važno. Dnevno sam provodio osam, devet sati na umjetničkoj akademiji i onda kada bih došao doma, radio bih na glazbi. I jednostavno se dogodila neravnoteža u videnju toga što mi je primarno. Glazba mi je postala puno važnija od akademije. Uz sve to sam imao i posao, tako da sam imao previše stvari za zonglirati. Morao sam se odlučiti, a posao zadržati zbog prihoda. Stoga sam shvatio da nešto moram prekinuti i činilo mi se da sa školom ne idem nikamo, da ne napredujem, mislim, koliko možeš naučiti na umjetničkoj akademiji? Ok, možeš, ali to mi je jednostavno bilo dosadno i nije mi predstavljalo nikakav izazov. Glazba mi je bila puno veći izazov, tu sam dobivao puno više kreativnog poticaja, pa sam jednostavno odustao od akademije.

BEAT I STIH

Kad bismo postavili tri glazbene kategorije: glazba u mladosti, glazba koju trenutno slušate i glazba za plesni podij, kako bi glasili vaši odgovori?

– Kad sam bio jako mlad, oko deset, jedanaest godina, slušao sam kršćanske heavy metal bendove kao što su Stryper i Petra. Kasnije, u srednjoj školi, počeo sam slušati puno rap glazbe, poput A Tribe Called Quest i De La Soul. To sam slušao godinama. Trenutno slušam novi album od Joanne Newsome *Have One on Me*. Puno ga slušam, mislim da mi se sviđa. Jako dobra ploča. Uz to, MF Doom, psuedo-underground reper iz New Yorka koji je na sceni

– JA SAM TEKSTOPISAC I POKUŠAVAM DOBITI IDEJE I OSJEĆAJE IZ STVARI OKO MENE. NA POČETKU, KAD SAM BIO PUNO MLAĐI, NIKADA NISAM PISAO PAZEĆI NA FORMU, PISAO SAM BEZ RIMA, I KASNIJE BIH TO PODESIO GLAZBI. SAD OBOŽAVAM PISATI UNUTAR FORME –

godinama, ali je dugo vremena bio u zatvoru. Jako je dobar, meni najdraži reper. Glazba za plesni podij: Outkast, raniji The Rolling Stones, zatim ona pjesma *I've Got five on it* (pjevujući), mislim da se izvođač zove Luniz. Neki loš r'n'b/rap iz devedesetih. I Lil Wayne ili tako nešto.

Koji su po vama hip hop izvođači s najboljim beatom i izvođači s najboljim stihovima?

– Izvođač s najboljim beatom, opet ću morati reći Outkast, jako volim njihov beat. A oni spadaju i u kategoriju stihova. André Benjamin mi je jedan od omiljenih tekstopisaca. Opet bih izdvojio i MF Dooma, koji je vjerojatno jedan od najboljih rap tekstopisaca trenutno. Što se tiče beata, ne toliko, ne bih ga izdvojio na tom području. Zatim, Jay-Z, odličan tekstopisac. Njegovi, meni najdraži beatovi, su u produkciji Dr Drea. Tako da jako volim beatove Dr Drea.

U hrvatskim medijima ste najavljeni kao jedno od vodećih indie-rock imena današnje Amerike. Kako je biti indie zvijezda danas seks, droga i rock'n'roll ili joga, meditacija i čaj?

– Više ovo posljednje. Poprskano s malo droge i rock'n'rolla. Ne mogu reći seks, droga i rock'n'roll pošto nisam imao seks već jako dugo vremena. Nikako nas ne bi nazvao vodećim indie bendom u Americi. Bog blagoslovi hrvatske medije! Ali istina je, zabavljamo se. ■